

EVROPSKI PARLAMENT

2004



2009

Dokument zasedanja

21.11.2007

B6-0485/2007

PREDLOG RESOLUCIJE

za zaključek razprave o izjavah Sveta in Komisije

v skladu s členom 103(2) poslovnika,

ki ga predlagajo Charles Tannock, Árpád Duka-Zólyomi, Elmar Brok, Karl von Wogau, Stefano Zappalà in Corien Wortmann-Kool

v imenu skupine PPE-DE

o razmerah v Gruziji

Resolucija Evropskega parlamenta o razmerah v Gruziji

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sporazuma o partnerstvu in sodelovanju med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani ter Gruzijo na drugi strani, ki je začel veljati leta 1999,
 - ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o odnosih z državami v tej regiji, zlasti priporočila Svetu s 26. februarja 2004 o politiki EU do južnega Kavkaza in resolucije o razmerah v Gruziji s 14. oktobra 2004,
 - ob upoštevanju svojih poročil o evropski sosedski politiki, zlasti poročila o krepitvi te politike, sprejetega 15. novembra 2007,
 - ob upoštevanju končnega poročila misije OVSE/ODIHR za opazovanje občinskih volitev v Gruziji 5. oktobra 2006,
 - ob upoštevanju člena 103(2) svojega poslovnika,
- A. ker se je v nekaj tednih stanje v Gruziji poslabšalo in povzročilo največjo krizo od rožnate revolucije v letu 2003,
- B. ker se je 17. oktobra skupina desetih opozicijskih strank združila v t. i. Nacionalni svet splošnega javnega gibanja in objavila manifest, v katerem so izpostavljeni njihovi cilji in ga delno podpirajo tudi druge opozicijske parlamentarne skupine; njegovi cilji so: demokratične volitve, pred katerimi je treba vzpostaviti resnično konkurenco med političnimi strankami in preprečiti vmešavanje državnih institucij; preureditev poteka volitev in vključitev predstavnikov vseh političnih strank; vzpostavitev parlamentarnega sistema po evropskem vzoru z zmanjšanjem moči izvršne veje oblasti; neodvisno sodstvo in nevmešavanje vladnih struktur v delo sodišč; ponovna vzpostavitev ozemeljske celovitosti in umik ruskih mirovnih sil/vojaških kontingentov iz Gruzije; lokalna samouprava; izkoreninjenje političnega nasilja, izpustitev političnih zapornikov in raziskava nerešenih smrtnih primerov v času predsedovanja Edvarda Ševardnadzeja in Mihaila Sakašvilija; približevanje zvezi NATO in EU ter ukinitvev članstva v Skupnosti neodvisnih držav; poziv k parlamentarnim volitvam v skladu s časovnim razporedom spomladi namesto jeseni 2008 ter sprememba volilnega sistema relativne večine,
- C. ker je kriza dosegla vrhunec 7. novembra, ko so posebne enote po vrsti predhodnih opozicijskih zborovanj, kjer se je število protestnikov povzpelo na 70.000, kasneje pa padlo na nekaj sto, in so bili protestniki nato pregnani z glavnih javnih površin, pričele z uporabo gumijevk, vodnih topov, solzivca in gumijastih nabojev, da bi prekinile nove demonstracije, protestnike so kruto pretepli, med njimi tudi desetine novinarjev in gruzijskega ombudsmana Sozarja Subarija; ker je po nasilnih spopadih več kot 500 ljudi potrebovalo zdravniško pomoč; ker je 7. novembra televizijska postaja Imedi posredovala

neresnične in neutemeljene podatke o domnevnih načrtih policije, da napade glavno pravoslavno katedralo, in je s tem povzročila masovni pohod prebivalcev na ulicah Tbilisija; ker je vojaška policija istega dne preprečila oddajanje te postaje, ki je najpomembnejša gruzijska neodvisna televizijska mreža in je pod finančnim nadzorom podjetja News Corporation Ruperta Murdocha, prav tako je bilo preprečeno oddajanje drugim izdajateljem televizijskih programov; ker je 7. novembra zvečer predsednik Sakašvili razglasil izredno stanje, ki je trajalo devet dni,

- D. ker so predsednik Sakašvili in nekateri neodvisni opazovalci Moskvo obtožili poskusa strmoglavljenja vlade z uprizarjanjem opozicijskih protestov in je predsednik izjavil, da je bilo posredovanje policije na demonstracijah potrebno, da država ni zdrsnila v kaos,
- E. ker so ruski uradniki večkrat, kot že v preteklosti, zanikali obtožbe glede vmešavanja v gruzijske notranje zadeve in predsednika Sakašvilija obtožili protiruskih izjav, s katerimi naj bi želel povečati svojo priljubljenost,
- F. ker je poveljnik ruskih sil na območju Kavkaza general Andrej Popov 13. novembra podpisal dokumente, s katerimi je eno leto pred načrtovanim Gruziji predal ozemlje zadnjega ruskega oporišča Batumi v avtonomni republiki Adžariji; ker je Rusija v juniju umaknila svoje sile iz drugega oporišča v Gruziji v mestu Akalkalaki in se je strinjala s končanjem operacij v mestu Batumi do oktobra 2008; ker v skladu z izjavo, ki jo je poveljnik ruskih kopenskih sil general Aleksij Maslov podal istega dne, v Gruziji ni več ruskih sil, ostajajo le mirovne sile v Abhaziji in v okviru združenih sil v Južni Osetiji, pri čemer sodeluje tudi Gruzija; ker nevtralnimi ali gruzijskim opazovalcem ni bilo dovoljeno preveriti stanja v oporišču Gudauta,
- G. ker je predsednik Sakašvili, ki je Rusijo večkrat obtožil podpore separatističnim gibanjem v uporniških provincah Abhaziji in Južni Osetiji, 14. novembra izjavil, da je Rusija pred kratkim v Abhazijo poslala čete, nekaj ducatov oklepnikov in artilerijskih sistemov, ki niso del mirovnih operacij na območju; ker je poveljnik generalštaba ruske vojske general Jurij Balujevski te obtožbe zanikal, izjavo predsednika Sakašvilija pa je označil za provokacijo,
- H. ker sta soporočevalca Nadzornega odbora Parlamentarne skupščine Sveta Evrope za Gruzijo Matyas Eörsi in Kastriot Islami gruzijske oblasti opozorila, naj strogo spoštujejo načelo pravne države v vseh svojih dejanjih in izpolnjujejo določbe Evropske konvencije o človekovih pravicah, zlasti tiste, povezane s svobodo izražanja, informiranja in združevanja, pri tem pa izpostavila, da je policijsko nasilje v primeru mirovnih demonstracij, zapiranje zasebnih družb za oddajanje televizijskih programov ali zaviranje razširjanja informacij v demokratičnem sistemu nesprejemljivo, ne glede na okoliščine, in poudarila, da mora biti svoboda medijev zagotovljena brez omejitev; ukrepi, ki jih je Gruzija sprejela v zadnjih dneh, pomenijo velik korak nazaj na njeni poti do države s popolnim demokratičnim sistemom, ki spoštuje temeljne vrednote pluralne demokracije in človekove pravice,
- I. ker je generalni sekretar zveze NATO Jaap de Hoop Scheffer, ki je že v oktobru poudaril, da Gruzija potrebuje večjo politično preglednost in da mora dosledno spoštovati načelo pravne države, če želi napredovati proti članstvu v zvezi NATO, ob teh dogodkih izjavil, da je razglasitev izrednega stanja in oviranje delovanja medijev v Gruziji ena od glavnih

skrbi in ni v skladu z evroatlantskimi vrednotami,

- J. ker je 12. novembra Združenje evropskih komercialnih televizijskih mrež izrazilo globoko pretresenost zaradi dogodkov v Tbilisiju in poudarilo, da nobene okoliščine v demokratičnem sistemu ne morejo opravičiti, da vojaška policija neodvisnim izdajateljem televizijskega programa prepreči oddajanje; omogočanje pluralističnega medijskega sektorja, v katerih je mogoče svobodno izražati vsa mnenja, je temelj evropske demokracije,
- K. ker je predsednik Sakašvili 8. novembra v presenetljivi spravnih potezi predlagal predčasne predsedniške volitve 5. januarja in referendum na dan naslednjih parlamentarnih volitev ter 16. novembra preklical izredno stanje,
1. izraža solidarnost s prebivalci Gruzije in njihovemu zavzemanju za podporo mlademu demokratičnemu sistemu, neodvisnosti njihove države in ozemeljski celovitosti v času te krize;
 2. pozdravlja politični, demokratični in gospodarski napredek, ki sta ga v primerjavi s prejšnjim predsednikom Edvardom Ševardnadzejem dosegla predsednik Mihail Sakašvili in sedanja gruzijska vlada;
 3. izraža globoko zaskrbljenost nad nedavnimi dogodki v Gruziji, ki so vrhunec dosegli s policijskim nasiljem na mirovnih demonstracijah, zaprtjem neodvisnih medijskih hiš in razglasitvijo izrednega stanja, ki je trajalo petnajst dni;
 4. vpletene strani poziva, naj ravnajo previdno in se izogibajo uporabi besed in dejanj, ki bi lahko še bolj poglobili politično krizo;
 5. poziva opozicijo, naj za izražanje svojih političnih stališč najprej izrabi parlamentarne strukture in se šele nato zateče k uličnim demonstracijam;
 6. poudarja, da ravnanje gruzijskih oblasti s protestniki škoduje njihovemu demokratičnemu mandatu; zato gruzijske oblasti poziva, naj v celoti spoštujejo pravico do mirnih shodov in takoj ponovno vzpostavijo medijsko svobodo;
 7. poziva gruzijske oblasti, naj naročijo temeljito nepristransko in neodvisno raziskavo resnih kršitev človekovih pravic in svoboščin v medijih, zlasti obtožb glede prekomerne uporabe sile s strani uslužbencev organov kazenskega pregona, da bi odkrili odgovorne, jih privedli pred sodišče in jim naložili kazenske in/ali upravne sankcije, predvidene z zakonom;
 8. pozdravlja zgodnjo prekinitev izrednih razmer, ki jo je predsednik Sakašvili razglasil 16. novembra, in vse vpletene strani poziva, naj takoj pričnejo konstruktiven dialog, da bi izboljšali trenutno stanje in našli ustrezno in hitro rešitev ključnih problemov; meni, da je treba sedanjo politično napetost rešiti preko demokratičnih institucij in brez kršenja demokratičnih načel ali temeljnih pravic, vključno s svobodo medijev;
 9. meni, da je prekinitev izrednih razmer in poziv k predčasnim predsedniškim volitvam pozitiven korak, ki je že pomagal pri zmanjševanju napetosti in pokazal, da lahko

mednarodni pritisk preko zelo odprtih in močnih izjav vseh večjih zunanjih zahodnih akterjev, pa tudi negativne povratne informacije mednarodnih medijev pozitivno vplivajo na razmere v državi;

10. na podlagi te izkušnje poziva Svet in Komisijo, države članice EU, NATO in ZDA, naj dejavnije opozarjajo na politično nezadovoljstvo in pomanjkljivosti v Gruziji in njeni okolici, vključno z izvajanjem akcijskega načrta evropske sosedске politike; ugotavlja, da v zadnjih letih ni bilo nadaljnjega spremljanja številnih kršitev demokratičnih postopkov in človekovih pravic v Gruziji; zato meni, da bi bolj odprta mednarodna razprava nadalje okrepila pluralistično javno razpravo in demokratični razvoj v Gruziji;
11. gruzijske oblasti poziva, naj zagotovijo svobodne in poštene volitve, ki bodo popolnoma v skladu z mednarodnimi standardi; vlado poziva, naj spoštuje delitev oblasti v gruzijskem političnem sistemu, naj se vzdrži uporabe upravnih virov v času volilne kampanje in zagotovi svobodo izražanja vsem kandidatom; pozdravlja pripravljenost gruzijskih oblasti, da mednarodnim opazovalcem omogočijo spremljanje volitev;
12. gruzijske oblasti poziva, naj reformirajo državno volilno zakonodajo v skladu s priporočili OVSE/ODIHR in beneške komisije Sveta Evrope; pozdravlja znižanje volilnega praga s 7 na 5 %;
13. vse gruzijske politične sile poziva, naj sodelujejo pri oblikovanju osnutka zakona za ureditev avdiovizualnih dejavnosti, da bi s pomočjo evropskih strokovnjakov zagotovili, da bi veljavne uredbe, ki zagotavljajo svobodo izražanja in pošteno javno razpravo, še izboljšali in uskladili z evropskimi načeli;
14. gruzijsko politično elito in civilno družbo spodbuja, naj prične razpravo o ločitvi oblasti v političnem sistemu, kar bi privedlo do učinkovitejšega nadzora nad dejanji izvršilne veje oblasti in do pluralizacije javne razprave o številnih ključnih vprašanjih, od družbenih posledic gospodarske reforme in ruskega dejavnika v gruzijski notranji politiki do različnih pristopov do zamrznjenih sporov;
15. Svet in Komisijo poziva, naj Rusiji preprečita, da bi izkoristila stanje v Gruziji; ugotavlja, da morata Svet in Komisija kljub temu, da ni jasnih dokazov glede obtožb gruzijske vlade, da Rusija v Abhaziji razporeja dodatne enote, Rusiji jasno povedati, da bi bili takšni koraki popolnoma nesprejemljivi; nadalje poziva Svet in Komisijo, naj Rusijo pozoveta k spremembi celotnega pristopa do Gruzije in prekinitvi uporabe gospodarskih odnosov kot političnega orožja; poudarja, da bi morali biti takšni koraki del odločnejše politike EU do njene vzhodne sosesčine, ki ne sme zavračati sodelovanja z Rusijo, ampak ga mora spodbujati, kjer je le mogoče (na primer na področju regionalnega sodelovanja, kriznega upravljanja in ohranjanja miru); meni pa, da mora EU hkrati zavzeti odločnejše stališče glede ključnih vprašanj v tej regiji in se bolj vključevati v tamkajšnje dogajanje kljub negativnemu odnosu Rusije do vloge EU v njuni skupni sosesčini; poudarja, da mora ruska politična elita razumeti, da ruskega vpliva v njeni sosesčini ne zmanjšuje geopolitično rivalstvo z EU, temveč njena lastna destruktivna politika do nekaterih sosed;
16. naroča svojemu predsedniku, naj pošlje to resolucijo Svetu, Komisiji, generalnemu sekretarju združenih narodov, Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi, generalnemu sekretarju zveze NATO, gruzijskemu predsedniku in parlamentu ter dumi in

predsedniku Ruske federacije.